

«КИЇВВАЖПРОМАВТОМАТИКА» Державний проектний та проектно-конструкторський інститут

— наукова установа з розроблення та впровадження автоматизованих систем керування. Засн. 1959 як Київ. відділ ПКБ «Важпром» у системі Мінмонтажспецбуду СРСР, від 1985 — Київ. відділ. Укр. держ. проект. і проектно-конструктор. інституту «Важпромавтоматика», від 1991 — Київ. проект. і проектно-конструктор. інститут «Київважпромавтоматика», від 2005 — сучасна назва (у складі Укр. держ. корпорації «Укрмонтажспецбуд»). Від поч. створення спеціалізується на проектуванні склад. систем у галузях автоматики, автоматизації процесів на різних об'єктах господарства (створ. понад 5 тис. проектів). Один із перших у світі розпочав роботи з автоматизації упр. на київ. підприємствах, зокрема 1963 на заводі «Червоний гумовик» (нині ТОВ «Київгума») успішно впроваджено першу у світі АСК (пропрацювала понад 15 р.), де використано зразок ЕОМ для екон. розрахунків (модель ПЕВР-80). Для збирання інформації створ. апаратуру, що зчитувала олівц. позначки на перфокартах, передавала дані з цехів на обчислюв. центр та автоматично перфорувала дублікати карт (дані з обчислюв. центру виводилися за допомогою телетайпів). Фахівцями Інституту (при якому діяли курси проектувальників АСК) розроблено теорію та практику проектування автоматизов. систем, створ. нові напрями у галузі програмування комп'ютерів, програм. комплексів та інструм. засобів. У Львові (де має свій відділ) на заводі «Кінескоп» розроблено та впроваджено АСК зі спец. комп'ютер. засобами (введений в дію на всіх аналог. підприємствах галузі). Інститут виконував роботи для формування інформ. систем пром. підприємств, форм документів, картотек, класифікаторів, кодів, що дало поштовх для створення відповідної держ. інформ. системи. Інститутом розроблено автодиспетчер домобудів. комбінату. Систему вперше у світі запроваджено на київ. комбінаті № 3. Для ознайомлення з

цим наук.-тех. досягненням до Києва приїздило понад 300 іноз. делегацій, а також проведено засідання житл. комісії ООН. На її основі створ. декілька спеціалізов. інститутів, зокрема й у Києві. Розробку використовували у Німеччині, Болгарії та ін. країнах. Інститут проводив роботи з автоматизації процесів у комунал. господарствах Києва, Харкова та Львова, зокрема у Києві успішно діють автоматизов. системи контролю якості питної води, контролю стану магістрал. трубопроводів тощо; був одним із перших у розробленні й створенні галуз. АСК у Москві, Києві, Ризі (успішно працювали системи «ОАСУ-монтаж України», «ОАСУ-геологія» та ін.). 1993 Інститут запропонував розробку єдиної транспорт. системи країн Чорномор. Екон. Співдружності, що охоплює 5 видів транспорту, 11 причорномор. країн; 1996 — «Інтерпорту Київ». Розробка екон.-матем. моделей дозволила Інституту розрахувати на комп'ютерах необхідні параметри 180-ти підприємств Міністерства хім. промисловості колиш. СРСР. Серед вид. Інституту — монографії гол. інж. Г. Смілянського у галузі кібернетики та АСК (вперше українською мовою) «Основи автоматизації управління виробництвом промислових підприємств» (К., 1968) та з аналізу екон. проблем автоматизації упр. «Какая АСУ эффективна» (1988), «Справочник проектировщика автоматизированных систем управления технологическими процессами» (1983; обидва — Москва) за його ред. Нині Інститут вирішує проблеми енергозбереження, енерго- та тепlopостачання, водозабезпечення окремих дільниць, р-нів і міст; виконує наук., проектно-конструктор. та експерим. роботи нових пром. об'єктів, а також роботи з реконструкції і технол. переоснащення діючих підприємств і непромислових об'єктів у галузі автоматизації. Впродовж остан. років Інститут впровадив АСК на Микол. глинозем. комбінаті. Кількість працівників (2010) — бл. 100 осіб. Директор — В. Бобровський (від 2009).

Н. М. Сердюк

Бібліографічний опис:

Київважпромавтоматика Державний проектний та проектно-конструкторський інститут / Н. М. Сердюк // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2012. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-11208>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).